

Hoofdbedekking

J.N. Mouthaan – Studiesecretariaat Schriftgezag

Waarom doen we in de kerk de dingen zoals we ze doen? Soms weten we het zelf niet meer. Daarom is het goed de bron van onze gebruiken langs te gaan.

Je hebt traditie, Traditie en de Schrift. Traditie met een kleine 't' verwijst naar gebruiken en regels die niet in de Bijbel staan, maar wel praktisch en nuttig zijn. Denk bijvoorbeeld aan de kerktijden. Traditie met een grote 'T' verwijst naar zaken die niet zo in de Bijbel staan, maar concretisering van Bijbelse principes. Bijvoorbeeld het houden van een catechismus-preek. Nergens in de Bijbel gaat het over de Heidelbergse Catechismus, maar er wordt wel gezegd dat het blijven in de leer van Christus van wezenlijk belang is (2 Joh. vers 9). De catechismus-preek is daar een concrete invulling van. Als laatste zijn er ook zaken die duidelijk in de Bijbel staan, zoals de viering van de zondag als de nieuwtestamentische dag van samenkomst voor de gemeente (Joh. 20:19, 26, Hand. 20:7, 1 Kor. 16:2, Openb. 1:10).

Hoe zit het eigenlijk met de hoofdbedekking voor vrouwen in onze kerkdiensten? In reformatorische kerken is dat gebruikelijk (evenals bij veel christenen wereldwijd), maar in veel andere Nederlandse kerken niet. Hoe moet je dit zien? Komt hoofdbedekking uit de Schrift, de traditie of de Traditie? Het is geen kwestie van traditie, want het is niet iets praktisch zoals de kerktijden. Het is ook geen Traditie, want in 1 Korinthe 11:2-16 stelt Paulus het als apostel van Christus concreet aan de orde. Dus het is een gebruik dat uit de Schrift komt. Wat staat daar precies? Paulus zegt in dat gedeelte dat

vrouwen hun eigen hoofd onteren als ze met ongedekt hoofd bidden en profeteren (vers 5). De verwijzing naar bidden en profeteren geeft aan dat hij over de samenkomsten van de gemeente spreekt. Blijkbaar waren er vrouwen die dan hun hoofdbedekking af deden. Paulus zegt dat het voorschrift voor de hoofdbedekking een Bijbels principe

'Traditie met een grote 'T' verwijst naar zaken die niet zo in de Bijbel staan, maar concretisering van Bijbelse principes.'

uitdrukt: De man is het hoofd van de vrouw, zoals God ook het hoofd is van Christus (vers 3). Voor het concreet dragen van hoofdbedekking noemt Paulus vijf argumenten.

1. In de man als gezagsdrager schittert het beeld van de heerlijkheid van God het meest, daarom moet hij zijn hoofd niet bedekken. In de vrouw wordt deze heerlijkheid weerspiegeld, daarom moet zij haar hoofd bedekken (vers 7).
2. De scheppingsorde wijst er ook op. Adam is eerst gemaakt en daarna is Eva voor hem geschapen (vers 8 en 9). Paulus wil overigens misverstanden voorkomen en daarom zegt hij dat mannen en vrouwen niet zonder elkaar kunnen. Want al kwam Eva uit Adam, toch komen nu alle mannen uit een vrouw (vers 11-12).
3. Denken de Korintheïers werkelijk

dat het overeenkomstig de positie van een vrouw is om met ongedekt hoofd te bidden? (vers 13). Met het oog op 1 Korinthe 14:34-35 is het van belang dat Paulus hier het profeteren weglaat.

4. Is het verschil tussen man en vrouw ook niet alom zichtbaar in de haardracht? Als dit verschil er al is, waarom erkennen de Korintheïers dit verschil dan ook niet door de hoofdbedekking? (vers 14 en 15).
5. In alle gemeenten wordt hoofdbedekking gedragen. Laten de Korintheïers zich zonder discussie daarbij voegen (vers 16).

Als dit zo duidelijk is, waarom doet vandaag niet iedereen dit?

De reden daarvoor zou kunnen zijn dat niet iedereen weet dat dit in 1 Korinthe 11 staat.

Het is ook mogelijk dat sommigen menen dat Paulus hier slechts cultuurbepaalde uitspraken doet. Verschillende oude theologen dachten dit ook. Dit is echter moeilijk verdedigbaar. Waarom zou Paulus dan zoveel 'zware' argumenten gebruiken en zich op de scheppingsorde beroepen?

Dit voorschrift is dus voor ons nog steeds van belang. Laten we het dan ook als apostolisch voorschrift gehoorzamen en niet als een traditie. De puritein Stephen Charnock wees daarop toen hij zei dat een goede daad die niet gedaan wordt uit gehoorzaamheid aan God, maar een ongehoorzame gehoorzaamheid is. ♦